

Styrelsens beretning for 2007

Årbogen *Folk og Kultur* udkom for 35. gang og indeholder hele 153 sider med 6 artikler og 3 anmelderessays, som er en nyskabelse med forskningsoversigter og mere diskussionspræget kritik af et eller flere videnskabelige værker. Hertil kommer 19 sider med anmeldelser.

Foreningen har ikke udgivet andre bøger i beretningsåret og har hverken nye manuskripter til skriftserien eller erindringsserien »Folk Fortæller« til bedømmelse.

Ved udgangen af 2007 talte Foreningen 730 medlemmer, hvilket er en mindre tilbagegang på »kun« 18 medlemmer. Afgangen især blandt folkebibliotekerne ser nu ud til at være standset.

Folke- og universitetsbibliotekerne udgør nu ca. 7 % af medlemmerne, arkiver og museer tegner sig for 14 %, uddannelsesinstitutioner (gymnasier, seminarer, folkehøjskoler og universiteter) udgør 4 %, mens de personlige medlemskaber tæller hele 73 %. Hertil kommer private virksomheder med 2 %.

De personlige medlemskaber, der er spredt ud over hele landet, tæller naturligvis også en del – dog langt fra alle – fagkolleger blandt de professionelle kulturhistorikere. Men langt de fleste abonnenter på årbogen er fortsat »almindelige« mennesker med interesse for de emner, som er (re)præsenteret i *Folk og Kultur* gennem tiden.

Årbogens form og indhold har været løbende diskuteret i både styrelsen og redaktionen og er blevet sammenholdt med det stærkt faldende medlemstal siden 1999, hvor der var 1.052 medlemmer og med vanskeligheden ved at hverve nye, ikke mindst blandt de studerende fra de kulturhistoriske fag. Mange andre årbø-

ger og tidsskrifter har tilsvarende problemer med abonnenttilbagegang gennem de senere år.

På denne baggrund tog redaktionen for *Folk og Kultur* initiativ til et uformelt møde med redaktionsmedlemmer fra kvartalstidsskriftet *Fortid og Nutid* med henblik på at klarlægge eventuelle samarbejds- og sammenlægningsmuligheder fra 2009 på jævnbyrdige vilkår. Kort fortalt viste der sig stor interesse fra begge sider, og man blev enige om at forhøre sig hos de respektive styrelser. Dette er i øvrigt sket for Foreningens vedkommende, og formanden har bedt Else Marie Kofod og Inge Adriansen om sammen med ham at danne et forhandlingsudvalg overfor Dansk Historisk Fællesråds bestyrelse. *Fortid og Nutid* forventes at overgå til digital publicering i løbet af 2009 og har desuden oprettet et fagfællepanel til anonym, videnskabelig bedømmelse af de indkomne manuskripter, og dette kollegium af fagfæller, såkaldte »peer reviewers«, skal i tilfælde af senere redaktionel sammenlægning udvides med folkloristisk og etnologisk sagkyndige.

Digital publicering og yderligere akademisering af artiklernes abstraktionsniveau og sproglige form kan formentlig forventes at resultere i forstærket medlemsflugt blandt de »almindelige« medlemmer. Men denne årbogs overlevelse ved sammenlægning med *Fortid og Nutid* vil forhåbentligt ske gennem en stigende tilgang af studerende og yngre forskere indenfor de kulturhistoriske fag fra alle universiteterne, hvor man i dag forventer at kunne hente al sin faglitteratur fra internettet.

Hertil kommer, at det er særdeles nødvendigt at sikre en kulturhistorisk publiceringsplatform på dansk – at opretholde

et dansk sprogligt domæne – hvor det er fagligt meriterende og dermed attraktivt at få offentliggjort sine artikler. Ellers vil vi i årbogsredaktionen ikke i fremtiden kunne påregne at modtage manuskripter – hverken fra kolleger ved universiteter, arkiver og museer eller fra ældre studerende.

Redaktionen for *Folk og Kultur* har suppleret sig med folkloristen, universitetslektor Karin Lützen, Roskilde Universitetscenter, og den nyuddannede etnolog Helle Nysted Andersen efter folkloristen Eske K. Mathiesens afgang i januar. I tilknytning til drøftelsen med *Fortid og Nutids* redaktion står det klart, at *Folk og Kulturs* nuværende redaktion vil trække sig tilbage, såfremt den redaktionelle sammenlægning viser sig ikke at kunne realiseres.

I forbindelse med Foreningens 100 års jubilæum udkommer årbogen i en stærkt udvidet udgave, og der er planlagt 12 ny-skrevne artikler, der hver især tager afsæt fra en ældre artikel – eller uddrag af en bog – som har været til inspiration for den pågældende forfatter. Dette er en udvidelse eller omformulering af Eske K. Mathiesens oprindelige forslag om at genoptrykke en række artikler gennem de seneste 100 år inden for folkloristik, etnologi og bredere kulturhistorie. Redaktionen har henvendt sig til en række forfattere, der er gået i gang med denne opgave.

Herudover skriver Karsten Biering på styrelsens opfordring sit bidrag til belysning af Foreningens historie gennem 100 år som udgiverselskab i spændings-

feltet mellem den folkelige formidling og den akademiske forskning og som stabilt fagligt netværk mellem folklorister og etnologer fra universiteter, arkiver og museer.

Styrelsen har desuden nedsat et »festudvalg« til at tilrettelægge 100-års jubilæet med Inge Adriansen, Charlotte S.H. Jensen, Else Marie Kofod, Lykke Pedersen og Anette Tonn-Petersen. Det finder sted i form af et fagligt seminar på Askov Højskole i weekenden den 25.-26. oktober og udbydes i samarbejde med Folkeuniversitetet. Programmet vil kunne rekvireres derfra, og det udsendes til Foreningens medlemmer og vil desuden kunne ses på Foreningens hjemmeside – www.folkeminder.dk – som Bent Vedsted Rønne er i gang med at give et helt nyt design.

Askov Højskole er valgt som ramme for jubilæumsseminaret, fordi Foreningens første ordinære generalforsamling blev holdt her den 5.9. 1908.

Foreningens generalforsamling og årsmøde blev 15.9. afholdt i medborgerlokalerne »Nabo Østerbro«, Odensegade i København. 20 medlemmer deltog, og flere tilbød at virke som Foreningens »ambassadører« og uddele den nye hvervefolder, hvor de færdes. Herefter var der omvisning på Den Hirschsprungske Samling, hvor Louise Steiwer kyndigt fortalte os om en række genremalerier eller billeder fra folkelivet.

Der har været holdt styrelsesmøder 15.3. og 1.10. på Dansk Folkemindesamling.

Marts 2008
Karsten Biering
Formand

Forfatterliste

- Inge Adriansen (f. 1944), ph.d. i folkloristik, museumsinspektør ved Museum Sønderjylland – Sønderborg Slot, adjungeret professor i kulturhistorie ved Syddansk Universitet. Har skrevet bøger og artikler om nationale og regionale identiteter og symboler, erindringssteder, kulturarv samt sønderjysk historie og kultur.
- Helle Nysted Andersen (f. 1979), cand. mag. i Europæisk Etnologi.
- Karsten Biering (f. 1945) universitetslektor og mag.art. i Nordisk Folkemindvidenskab fra Københavns Universitet 1972. Ansat ved Institut for Folkloristik 1973-88, ved Center for Arbejderkulturstudier 1988-2008 og fra 2008 ved Institut for Nordiske Studier og Sprogvidenskab, Københavns Universitet. Formand for Foreningen Danmarks Folkeminder siden 2003.
- Anne Leonora Blaakilde (f. 1961), cand. mag. i folkloristik og retorik fra Københavns Universitet 1989, efteruddannet på Dept. of Folklore and Folklife ved University of Pennsylvania 1994-95. Siden 1990 har hun været tilknyttet den selvejende forskningsinstitution Gerontologisk Institut, samt været ekstern lektor ved Institut/Center for Folkloristik 1997-2002 og ekstern lektor ved Center for Kulturstudier, SDU, Odense 2002-2003. Hun er fungerende censor ved Institut for Folkesundhedsvidenskab, Københavns Universitet, samt redaktør af fagtidsskriftet *Gerontologi*. Se www.blaakildes.net
- Kirsten Marie Bovbjerg (f. 1963), cand. phil. i Europæisk Etnologi i 1993, ph.d. i 2001. Har siden 2002 været ansat på Danmarks Pædagogiske Universitets-skole ved Århus Universitet. Har forsket i moderne religiøsitet og dens betydning i arbejdslivet. Har i de senere år arbejdet mere bredt med studier af det moderne arbejdsliv, og hvordan det ændres gennem nye ledelses-rationaler og anvendelse af nye sociale teknologier.
- Lene Halskov Hansen (f. 1955), mag.art i Nordisk Folkemindvidenskab (Folkloristik) 1987, Københavns Universitet. Ansat med fondsmidler på Dansk Folkemindesamling i perioden 2007-2009 til et projekt om »Ballader og kædedans i Danmark i 1800-1900-tallet«. Projektet vil munde ud i en monografi med tilhørende cd.
- Carsten Hess (f. 1942), cand. mag. i Europæisk Etnologi. Har været museumsinspektør på Møns Museum og fra 1984-2004 leder af på Egnsmuseet Færgegaarden, Jægerspris.
- Bengt Holbek (1933-92), universitetslektor ved Institut for Folkloristik, Københavns Universitet, dr.phil. (*Interpretation of Fairy Tales*, 1987) og tidl. arkivar ved Dansk Folkemindesamling.
- Kristine Holm-Jensen (f. 1976), cand. mag. i Europæisk Etnologi, Københavns Universitet. Siden 2007 museumsinspektør på Textilforum.
- Thomas Højrup (f. 1953) er mag.art. og dr.phil. i Europæisk Etnologi. Professor i etnologi ved Saxo-Instituttet på Københavns Universitet.
- Tina Kallehave (f. 1964), etnolog, ph.d. og adjunkt ved Institut for Medier, Erkendelse og Formidling, Afdeling for Pædagogik, Københavns Universitet.
- Thorkild Knudsen (1925-2007), komponist, musiketnolog og arkivar ved Dansk Folkemindesamling, senere leder af Folkemusikhuset i Hogager.
- Karin Lützen (f. 1952), mag.art. i Nordisk Folkemindvidenskab 1985; ph.d. 1992, siden 1996 ansat ved Roskilde

- Universitetscenter, lektor i historie. Har udgivet en række bøger og artikler om urbanitet, seksualitet, velgørenhed og sociale reformer især i 1800-tallet.
- Eske K. Mathiesen (f. 1944), forfatter, mag. art. i Nordisk Folkemindeviden-skab. Omfattende skønlitterært, kunst- og kulturhistorisk forfatterskab for børn og voksne.
- Johannes Møllgaard (f. 1930). Uddannet på Kunstakademiet 1948-52. Arbejdet med byplanlægning 1960-1990. Mag. art. i Europæisk Etnologi 1986. Ansat ved Københavns Universitet 1988-94. Har skrevet bøger og artikler om by-planlægning, livsformer og kulturland-skab.
- George Nellemann (f.1930), mag.scient. i Etnografi ved Københavns Universitet 1957. Etnografisk arbejde i Grønland 1957-59. Museumsinspektør ved Nationalmuseets 3. Afdeling/Dansk Fol-kemuseum 1961-92.
- Axel Olrik (1864-1917), forstander for Dansk Folkemindesamling, professor, dr.phil. (*Forsøg på en tydning af kil-derne til Saksens oldhistorie*, 1892). For-mand for Foreningen Danmarks Folke-minder 1908-17.
- Lene Otto (f. 1960), mag. art og ph.d. i Europæisk Etnologi. Lektor ved Saxo-Instituttet, Afdelingen for etnologi, Kø-benhavns Universitet.
- Lørn Piø (1927-98), arkivar ved Dansk Folkemindesamling, dr.phil. (*Nye ve-je til folkevisen*, 1985). Formand for Foreningen Danmarks Folkeminder 1973-91.
- Carina Ren (f. 1977), cand. mag. i Euro-pæisk Etnologi og ph.d.-stipendiat Syd-dansk Universitet.
- Peter Riismøller (1905-1973), museums-inspektør ved, senere museumsdirek-tør for Aalborg Historiske Museum fra 1936 til 1970. Har skrevet om Nordjyl-land i forhistorisk og historisk tid samt om glassets kulturhistorie i Danmark.
- Ulla Schärfe (f. 1975), cand. mag. i Eu-ro-pæisk Etnologi, ph.d.-stipendiat ved Saxo-Instituttet, Københavns Univer-sitet.
- Axel Steensberg (1906-1999), professor i materiel folkekultur, Københavns Uni-versitet 1959-1970, dr. phil. (*Ancient Harvesting Implements* 1943) og tidl. inspektør ved Nationalmuseet. Redak-tør af *Dagligliv i Danmark i det 19. og 20. årh.*
- Bjarne Stoklund (f. 1928), professor emer-itus. Var 1958-1971 museumsinspek-tør ved Frilandsmuseet og 1971-1996 professor i Europæisk Etnologi ved Kø-benhavns Universitet. Har skrevet bø-ger og artikler om etnologiens metoder og faghistorie, museums- og udstillings-historie, kulturlandskabet og dets ud-nyttelsesformer, dansk bondekultur og nordatlantisk byggeskik.

Forfattervejledning

Folk og Kultur – Årbog for Dansk Ethnologi og Folkemindevidenskab

Årbogen og dens målgruppe

Folk og Kultur er en årbog, hvori foreningen til offentligheden ønsker at formidle, hvad etnologer, folklorister og tilgrænsende fag producerer. Det kan være fremlæggelse af ny forskning eller af nye synspunkter på gamle stofområder, og der lægges vægt på, at artiklerne skal kunne læses med udbytte af kulturhistorisk interesse uden specielle forudsætninger.

Redaktionens gang

Forslag til artikler indsendes til redaktionen i form af en A4-side med en synopsis (se adresser på redaktionsmedlemmerne nederst). Synopsen kan sendes til redaktionen hele året, men 1. maj er deadline for at komme i betragtning til det følgende års udgave af Folk og Kultur. Efter indsendelse af synopsis vil forfatteren hurtigst muligt modtage et svar på, om artiklen er antaget. Hvis synopsen antages aftales sidetal (å 2500 enheder incl. mellemrum) og antal illustrationer. Eksklusiv illustrationer er en artikel i Folk og Kultur som udgangspunkt på 12 sider af 2500 tegn; i alt 30.000 tegn inkl. mellemrum. 1. oktober er der deadline for aflevering af en samlet artikel. Herefter kommenterer redaktionen artiklen, og der skal påregnes to til tre korrekturrunder, før artiklen er færdig. Når artiklen er færdig til tryk, sættes den op af trykkeriet, hvorefter forfatteren modtager den til korrektur. Folk og Kultur udkommer i maj. Forfatteren modtager et eksemplar af tidsskriftet og 10 særtryk af den pågældende artikel.

Artiklens form

Skriftniveauer

Der opereres med tre skriftniveauer: Titel (evt. med undertitel), afsnitsoverskifter og brødtekst. Det er således ikke muligt at bruge to niveauer af afsnitsoverskifter. Vil man fremhæve enkelte ord, benyttes brødskriftens kursiv.

Henvisninger

Som henvisning benyttes slutnoter (ikke fodnoter), der placeres efter tegnsætning (typisk punktum). Er der kun få noter, kan de som regel med fordel indarbejdes i teksten.

Eksempel: Folk og Kultur er en årbog, hvori foreningen til offentligheden ønsker at formidle, hvad etnologer, folklorister og tilgrænsende fag producerer. (1) Det kan være...

Citater

Citater angives med citationstegn og brødtekstens kursiv.

Eksempel: »Folk og Kultur er en årbog, hvori foreningen til offentligheden ønsker at formidle, hvad etnologer, folklorister og tilgrænsende fag producerer.« Det kan være...

Litteraturhenvisninger

Litteraturhenvisninger i artiklen indsættes med slutnoter. I noten angives forfatterens efternavn, udgivelsesåret for bogen og evt. sidetal.

Eksempel: (Löfgren 1979: 75).

Er der ikke tale om 1. udgave af bogen angives tillige det oprindelige udgivelsesår første gang, der refereres til bogen. Føl-

gende gange nævnes kun den pågældende udgaves udgivelsesår.

Eksempel: (Löfgren 1994 (1979): 77).
Følgende gange: (Löfgren 1994: 79).

Litteraturliste

Artiklens litteraturliste opbygges alfabetisk. Henvisninger opbygges på denne måde, hvis der er tale om en bog: Forfatter (efternavn, fornavn) udgivelsesår (evt. opr. udgivelsesår): *Bogens titel i kursiv*. Forlag, evt. by/sted.

Eksempel: Frykman, Jonas og Orvar Löfgren 1994 (1979): *Det kultiverte mennesket*. Pax Forlag, Oslo

Op på denne måde, hvis det er en artikel: Forfatter (efternavn, fornavn) udgivelsesår (evt. opr. udgivelsesår): »Artiklens navn«, i: Bogens forfatter (fornavn, efternavn): Bogens titel i kursiv, s. xx-xx. Forlag, evt. by/sted.

Eksempel: Löfgren, Orvar 1994 (1979): »Familiemennesket«, i: Jonas Frykman og Orvar Löfgren: *Det kultiverte mennesket*, s. 73-130. Pax Forlag, Oslo.

Bemærk at bøger, som alle andre værker (eksempelvis kunstværker), skrives med kursiv. Dette er også tilfældet, når en bogtitel nævnes i teksten.

Ikke-publicerede kilder

Bygger artiklen på ikke-publicerede kilder, skal artiklen rumme en liste over »Utrykte kilder«. Henvisninger til kilder i teksten indsættes med slutnoter. I noten angives kildens navn samt en evt. udspecificering af, hvor i kilden den relevante oplysning er fundet.

Eksempel: Henlagte Sager ang. Natmandsfolket i Nørrejylland, nr. K26, 1803-1836.

I listen over utrykte kilder laves henvisninger på denne måde: Kildens navn, evt. udspecificering af afsnit/ område i kilden. Kildens lokalisering både hvad angår arkivets navn og evt. arkivgrupper.

Eksempel: Henlagte Sager ang. Natmandsfolket i Nørrejylland, nr. K26,

1803-1836. Rigsarkivet, danske Kancelli, Jydsk-fynske Justits- og Politidepartement.

I øvrigt kan henvisningerne variere alt efter kildens art.

Illustrationer

Folk og Kultur trykker i farver. Som illustrationer foretrækkes stregtegninger og »ægte« fotografier. Allerede trykte billeder kan også bruges, men resultatet bliver som oftest dårligt pga. billedets raster. Trykkeriet foretrækker selv at scanne billeder ind, men billeder modtages også på CD eller mail, blot de er scannet i 300 dpi i den størrelse, som det skal trykkes. En fuld side i Folk og Kultur er 15 x 23 cm, hvilket svarer til 1800 x 2800 pixels.

Forfatteren skal sikre sig at afklare ophavsret på illustrationerne, så Folk og Kultur har lov til at benytte dem. Betaling for brugen af bureaubilleder refunderes kun af redaktionen efter forudgående aftale. Redaktionen har i nogle tilfælde mulighed for at opnå favorable priser på fotografisk arbejde, så aftal i hvert enkelt tilfælde, hvordan illustrationer skal bestilles.

Billedtekster

Billedtekster nummereres fortløbende og skrives sidst i artiklen. Det tilsvarende nummer sættes i en firkantet klamme der, hvor illustrationen ønskes placeret i teksten – nummeret slettes før artiklen trykkes. Billederne nummereres ligeledes. Evt. beskæringer af et billede kan angives på en fotokopi.

Eksempel: Folk og Kultur er en årbog, hvori foreningen til offentligheden ønsker at formidle, hvad etnologer, folklorister og tilgrænsende fag producerer. [1] Det kan være...

Resume

Artiklen skal afsluttes med et kort resume, som redaktionen får oversat til engelsk. Det er vigtigt resuméet afleveres samtidig med manuskriptet, da det har

en længere produktionstid. Redaktionen sender den danske tekst til translatøren, og forfatterne får oversættelsen til kontrol, især for fagterminologi.

Forfatterpræsentation

Hver forfatter medsender en kort præsentation i form af biografiske oplysninger om uddannelse og beskæftigelse.

Anmeldelser

Anmeldelser i Folk og Kultur skal i højere grad have form af læsevejledning end af akademisk debat. Længden af anmeldelsen må maksimalt være 4000 enheder inkl. mellemrum, hvilket svarer til en side i årbogen.

Anmeldelsen skal indledes med følgende oplysninger om den anmeldte bog:

Forfatter/ redaktører: Titel

Evt. undertitel. Forlag, år. Sidetal. ISBN nr. . Pris

Eksempel:

Cecilie Felicia Stokholm Banke: Demokratiets skyggeside

Flygtninge og menneskerettigheder i Danmark før Holocaust. Syddansk Universitetsforlag, 2005. 247 s. ISBN: 87-7838-990-9. Kr. 200,-

Anmeldelser skal altid aftales på forhånd med redaktionen og skal normalt indsendes senest 1/1. Redaktionen læser selv korrektur på anmeldelserne, hvorfor de ikke sendes til korrektur hos anmelderen.

Kontakt

Spørgsmål, synopser m.m. kan sendes pr. e-mail til et af redaktionsmedlemmerne. Redaktionen pr. 01.06.2008:

Karsten Biering
biering@hum.ku.dk

Karin Lützen
lutz@ruc.dk

Lene Otto
lotto@hum.ku.dk

Lykke Pedersen
lykke.pedersen@natmus.dk

Redaktionens postadresse (bøger til anmeldelse m.m.):

Folk og Kultur
Foreningen Danmarks Folkeminder
c/o Dansk Folkemindesamling
Christians Brygge 3
DK-1219 København K.

Særudgave i anledning af Foreningen
Danmarks Folkeminders 100-års jubilæum